

Sergi Mas... l'artista al marge

- 25 de gener del 2017 a les 22 h
  - Teatre Comunal, Andorra la Vella
- En la presentació del primer curtmetratge produït per la SAC

Ermengol Puig i Tàpies

Professor de Història i Teoria de l'Art

Els artistes, com les persones, són compactes i, alhora, molt polièdrics. Intentaré mostrar el Sergi Mas, al marge de l'artista i l'artesà, com a persona comunicativa.

L'humanisme i la bonhomia que la seva personalitat desprèn el proveeixen d'una prestància singular. Fa seixanta anys que viu a Andorra i la comunió i el compromís amb el país, amb la cultura i amb la seva gent, a mesura que han transcorregut els anys, han esdevingut més estrets i profitosos.

En Sergi posseeix una extraordinària capacitat comunicativa. Conversar amb ell resulta agradós i es pot aconseguir el mateix simplement escoltant-lo. El parlar és planer i variat. A vegades, ho fa amb la subtilesa d'un canonge i altres cops com un pagès amical que destria bé el gra de la palla. La qualitat humana, els sabers ancestrals i una riquesa vital molt interioritzada són atributs que el fan envejable.

Algunes de les converses que m'han semblat més memorables les hi he escoltades amb tertulians com el Casi Arajol o l'Antoni Ubach. Em meravella la seva memòria visual, però encara em meravella més com de bon observador és dels racons insondables de la bestiesa humana.

Una altra singularitat és la comunicació escrita, sempre clara i respectuosa, però sense embuts. El temps li ha incrementat la consciència i la categoria per desestimar tot allò que és o li sembla tòpic o accessori.

El progrés descontrolat li fa basarda. No vol ser ni un innovador ni un progressista exaltat i, sempre que convé, mostra la seva fidelitat a la màgia de la vella cultura andorrana.

Amb aquella modèstia que només pot proporcionar

Foto fixa d'un pla del curtmetratge d'Hèctor Mas

la satisfacció interior per la feina ben feta, és capaç de sentir-se orgullós de ser un artesà i de situar, per damunt de tots els altres, els aspectes humanistes i ètics com els més transcendents i fonamentals.

Que modest però que fi i irònic s'ha de ser per escriure això: "Andorra està tan modernitzada i posada al dia en arts gràfiques com qualsevol país desenvolupat i mundialitzat. Això sí, encara hi queda algun operari dels d'abans, d'aquells que es recorden de les velles minerves, del tipus de plom i de quants fulls surten d'una resma."

Entre moltes altres persones, l'Antoni Pol i el Josep Maria Ubach d'aquests "sòlids veredictes" en saben i n'han llegit un munt, ja sigui sobre paper, ja sigui simplement amb gesticulacions.

Un tercer aspecte és la vocació pedagògica, que és la que m'hi ha connectat. Els dos hem treballat per estimular el plaer de mirar i la satisfacció de pensar, perquè veure *coses* no és tan immediat com, en principi, pot semblar.

No traslladar als altres procediments interpretatius

és abocar moltes persones a una atonia perceptiva o, davant la infinitud d'imatges que ens envolten i ens lliguen, seria condemnar-les a viure en l'apatia estètica.

En els turbulents moments que ens toca viure una de les poques satisfaccions que ens queden és tenir portes ben obertes a la sensibilitat creativa, una de les capacitats més valuoses de les persones.

Permeteu-me que faci un joc d'imatges, un passatemps d'aquells que tant agradaven el món jesuític del barroc.

Era l'any 1989 i acompanyat d'un professor de dibuix baixàvem per la rambla de Canaletes. Assenyalant-me un pintor amb el seu cavallet em digué: "Fou professor meu i en guardo un bon record."

En pujar encara pintava i me'l presentà. Fou la troballa del dia. Em parlà de moltes "coses i cosetes" i sovint esmentava "el professor" que, a inici dels anys trenta, els portà a visitar El Prado. El professor s'adonà que al grup mancava un alumne. Iniciaren la recerca i el trobaren, capcot, assegut a l'escalinata d'accés al museu. Li demanà quin motiu el portava a actuar d'aquella forma, i plorós respongué que volia plegar de l'escola de Llotja, que ell no podria pintar mai les *coses* que hi havia allà a dins.

El professor, amb to tranquil·litzador, li respongué: "Has de mirar d'aprendre que el món de l'art és com una llarga processó. Alguns hi van portant grans ciris i torxes; d'altres, amb modestes candeles; el més important, però, és participar-hi."

Aquella lliçó de pragmatisme la vaig associar, tot i que cronològicament era impossible, amb el temperament i el sentit pedagògic d'un artista-artesà d'Andorra. Vaig demanar al pintor de

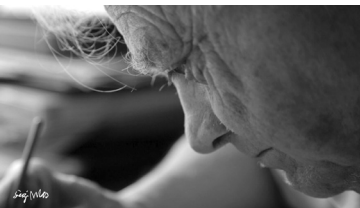

Foto fixa d'un pla del curtmetratge d'Hèctor Mas

la rambla qui era aquell professor que, en un viatge iniciàtic, l'havia seduït i guanyat per gaudir de l'art la resta de la seva vida. Em contestà que el gran Manolo Hugué. Si fins aquell moment al Manolo el tenia per un dels grans, a partir de llavors sempre més l'he considerat un pedagog a imitar.

Sergi, tot i que som molts els qui t'agraïm el teu mestratge, absolutament obert i gens dirigista, crec que qui humanament més l'ha experimentat i tècnicament millor l'ha aprofitat és l'Alfons Valdés, possiblement el més expressiu dels artistes andorrans. Els dos compartiu l'estimació pel país; l'un amb un realisme subtil i màgic i l'altre amb l'evocació i la suggestió dels instants concrets.

Entre els dos, i molts altres andorrans, empleneu un amplí ventall de presències viscudes.

Fotos fixes de dos plans del curtmetratge d'Hèctor Mas

“Sergi Mas”, la primera producció audiovisual de la SAC

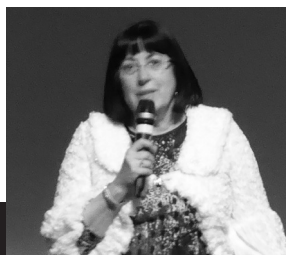
Àngels Mach i Buch

Benvinguts tots, distingides autoritats, amigues i amics.

No és cap novetat que a la SAC ens agradi deixar testimoni dels actes realitzats, en format de llibre imprès, en format de llibre digital, en enregistrament del so, i també en audiovisual, per poder revisar-los posteriorment. Però aquesta nit és especial, perquè és la primera incursió en el món de l'audiovisual artístic com a productora de cinema. I per escollir el tema, qui no coneix el Sergi Mas? Qui, dels que ens acompanyeu aquest vespre, podria no apreciar-ne la seva amistat?

La SAC ha volgut aprofitar la fel·lïc coincidència que es dona que en una mateixa família hi hagi un artista polifacètic –escultor, gravador, ex-librista, pintor, ceramista, col·leccionista, escriptor i conferenciant, amant de l'art i de les tradicions, i amb un bagatge de coneixements excepcional en la seva vida– que té un nèt director de cinema i, per tant, que té accés a la seva intimitat en una doble faceta, familiar i professional.

Sergi Mas va rebre el premi Àgora Cultural el 2002 a Escaldes-Engordany per la seva trajectòria, en la segona edició d'aquests reconeixements, junt amb la seva esposa, la ceramista Maria Canalis, que ja estava delicada de salut i que ara ens mira des del seu estel.

Àngels Mach i Buch, presidenta de la Societat Andorrana de Ciències, presentant el primer curtmetratge produït per la SAC